

NARODNI LIST

Glasilo narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse posiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta št. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 20 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Narodnjaki ptujskega in ormoškega okraja!

Dva velika zaupna shoda se skličeta za prihodnjo nedeljo dne 30. junija v Ptuj in v Ormož. Pristop k vsakemu izmed teh dveh shodov je dovoljen vsem slovenskim državnoborskim volilcem, kateri odobravajo vstop državnega poslanca dr. Ploja v skupen klub južnih Slovanov na Dunaju. Vstopnice razdelijo zaupniki v obeh okrajih. Kdor bi se rad udeležil shoda, pa še nima vstopnice, naj se zgleda za njo na dan shoda v Narodnem domu v Ptuj ali v Gomzijeve gostilni v Ormožu. Razpravljalo se bode o stališču volilcev zaradi vstopa poslanca dr. Ploja v jugoslovanski klub.

1. Zaupni shod volilcev ptujskega okraja se vrši v Ptuj v „Narodnem domu“ v nedeljo ob 10. uri dopoldne.
2. Zaupni shod volilcev ormoškega okraja se vrši v Ormožu ob 4. uri popoldne in se prostor zborovanja v jutranji „Domovini“ naznani.

Narodni Slovenci! Udeležite se v obilnem številu teh shodov. Vsaka občina bodi zastopana. Volilci, pokažite svojo voljo in zavednost! Obsodite brezsravno hujskanje mariborskega dr. Korošca in „Slov. Gospodarja“ nasproti Vašemu poslancu dr. Ploju zaradi njegovega samostojnega in neustrasnega delovanja za ustanovitev skupnega kluba slovenskih poslancev na Dunaju.

Prestolni govor.

Kakor navadno, kadar se otvori zasedanje državnega zbora ali parlamenta, tako je tudi letos ob otvoritvi, in sicer v sredo, dne 19. t. m., prečital cesar takozvani prestolni govor. V njem se zrcali mišljenje vlade in cesarja, v njem je podan v velikih potezah program, po katerem naj bi po želji vlade in cesarja delal državni zbor. Poglejmo si torej nekoliko, kaj nam obeta letošnji prestolni govor, kaj imamo od vlade pričakovati.

Dolgo že ni vlada obljubila toliko reform v političnem in gospodarskem življenju avstrijske države, kakor baš letos. Vsakomur, ki količkaj pogleda v politično vrvenje, je znano, kako okorna in težavna je dandanes pot raznih političnih instanc (glavarstvo, namestnija itd.). Tudi vlada je to uvidela, in zato obljublja, da predloži zbornici postavni načrt, „po katerem bi se dosegla reforma organizacije (sestava) politične oblasti z ustanovitvijo okrožnih oblastnij, ki bi bile podrejene deželni vladi. Ta reforma naj bi ustvarila boljšo podlago za upravo in vled skrajšanja inštančne poti bi naj omogočila hitrejše upravno delovanje.“

Kaj pa s socialno postavodajo? Cesar pravi: „... tako upam, da se bo sedaj posrečilo, državno zavarovanje izpopolniti z upeljavo zavarovanja za slučaj starosti in onemoglosti in tako dokončati za velik del delavnih članov družbe delo človekoljubja in socialne pravičnosti. Tozadevne predloge, istotako predloge o času primerni reformi delavskega zavarovanja sploh, ki bi se naj raztegnilo tudi na mornarje, se Vam (poslanecem) bodo predložile.“

In dalje: „Ravnotako potrebne bodo nove postavbe glede varstva delavcev s posebnim ozir na nočno delo žen v obrtnih podjetjih in rudnikih.“

Glede obrambe srednjega stanu pravi vladar: „Zdrav razvoj družabnih razmer potrebuje ohranitev krepkega obrtniškega srednjega stanu.“ Zato obljublja izpopolnitev postavodaje za obrtnijo, posebej njene pospeševanje in povzdigo strokovne znanosti. Utrjenje obrti naj bi se doseglo z ustanovitvijo osrednje združne blagajne ki bi omogočila izboljšanje kredita

Kaj pa kmetijstvo? Rovdarili smo že zadnjič, da je jako veselo in zadovoljivo znamenje, da se je vlada v prestolnem govoru tudi z nekoliko konkretnimi predlogi dotaknila tega vprašanja. Cesar pravi: „V spoznanju visokega pomena kmetijstva za splošni blagor, bo moja vlada Vam predložila načrte za okrepitev prebivalstva, ki deluje v tej za narodno gospodarstvo tako važni panogi. Najprej se boste pečali s vprašanjem ureditve poljedelskega osebnega in realnega kredita, da se čim najbolj mogoče zniža obrestno breme za kmetije in se preprečuje prezadolženje. Ker more živinoreja pri umnem gospodarstvu velikoveč kot dozdaj donášati, namerava vlada uvesti organizatorično delo za pomnožitev živinoreje in hoče uvesti državno podpiranje konjereje.“

To je načrt vlade glede kmetijstva za bližnjo bodočnost. Ni mnogo, a tudi to, če se čim prej izvede, bo vsekakor dobro došlo kmečkemu stanu. Naloga kmečkih ali agrarnih poslancev pa bo tudi, še marsikatero kmečko zahtevo spraviti na dnevni red, in naloga vseh kmečkih poslancev bo, da se z vso silo zastavijo za uresničenje teh zahtev.

Neposredno v zvezi s kmečkim vprašanjem so pa tudi še nekatera druga mesta v prestolnem govoru. Ena kmečkih zahtev je tudi podržavljenje železnic in s tem znižanje, sploh pravična ureditev tarifov, posebej za poljske pridelke. V tem oziru pravi prestolni govor, da bo vlada predložila postavne načrte „o podržavljenju zasebnih železnic, ki so važne s prometno-političnega stališča.“ Obljublja tudi „spopolnjenje in boljšo ureditev državnih železnic.“

Ena kmečkih zahtev je tudi, naj bi se že v ljudski šoli oziralo kolikor mogoče na strokovno izobrazbo. Z ozirom na to pravi cesar: „Vzgoji naše mladine za praktične poklice naj služi več nadaljevalnega pouka v kmetijstvu na ljudskih šolah ter obrtni in trgovski strokovni pouk.“ Tudi: „bo moja vlada predložila načrt nove postavbe o pridobitnih in gospodarskih zadržgah.“

Tudi vojaščina je težko breme za naše kmečko prebivalstvo. Naš kmet ve dobro, da se z enim mahom vojaštvo odpraviti ne da in da se

ne bo dalo še stoletja. Vendar pa že desetletja sem kliče vladi, naj olajša nekoliko to težko breme z raznimi reformami. In čutiti je, da so vendar končno tudi tam pri visoki vladi spoznali potrebo, da se ugodi kmečkim in splošno zahtevam ljudstva; zato povdarja cesar v prestolnem govoru, da se bo skušalo doseči: „olajšavo izpolnjevanja vojaške dolžnosti, državno podporo za bedne družine onih, ki morajo na vojaške vaje; oziralo se bo tudi pri nabavi vojaških potrebščin na poljedelce in obrtnike.“

In šolstvo? Vsakdo izmed nas ve, kako težke borbe imamo Slovenci za svoje upravičene zahteve po slovenskem šolstvu. Še ljudske šole nam branijo, slovenskih srednjih šol sploh nimamo in boj za slovensko vsenčilišče je že star. Povdarjamo torej, da je cesar v prestolnem govoru izjavil, da hoče vlada odslej glede šolstva pravično postopati napram vsem narodom. Upamo, da bode vlada upoštevala z vso resnostjo in trdno dobro voljo cesarjeve besede in ne bo pustila, da ostanejo — neizpolnjene obljube. Ker to bi le omajalo vero našega ljudstva v resnicoljubje kronanih glav.

Cesar pravi: „Naloga moje vlade bo gojenje javnega pouka, enakomerno ozir jemaje na potrebe vseh narodov, in pospeševanje vseh znanih.“

„Ljudska šola, katere cilj ostane v smislu državne ljudskošolske postavbe versko-nravna vzgoja, potrebuje predvsem mirnega razvoja.“

To se pravi: ljudskošolska postava ostane v polnem obsegu v veljavi in klerikalci naj ne stezajo svojih prstov po zakladu ljudstva, po ljudski šoli.

Še več stvari povdarja prestolni govor. Razpravlja o urejenju deželnih financ. Namerava se nova uravnava davka od poslopij ter davka od dedščin in daritev. Dalje govori o reformi zdravstvene postavodaje, o ureditvi blaznic, o odstranitvi neprimernosti ob izseljevanju itd.

H koncu govori cesar o razmerju in o pogajanjih z Ogrsko. Pravi: „Pri pogajanjih z Ogrsko mora ostati vedno vodilna misel: ohraniti poznim rodovom nedotaknjeno politično vez, ki je posvečena s stoletno skupno usodo in utrjena s pragmatično sankcijo. Zato mora ostati ta vez tudi v gospodarskem oziru, brez ozira na pravico samodoločitve, ki jo imata oba dela države.“

Madžarom se ta del prestolnega govora nič posebno ne dopade. In tudi nam ne, v kolikor bi se nas hotelo z novimi pogajanji zopet gospodarsko izročiti na milost in nemilost Madžarom. Naše načelo je in ostane: ali za oba dela pravična nagodba ali pa ločitev od Ogrske!

Tako smo povdarili glavne točke prestolnega govora. Naloga zastopnikov naroda je sedaj, da doženejo v najkrajšem času, kar vlada sama obljublja storiti, v korist volilcev, da pa iščejo vedno nova pota, doseči še več nego vlada obljublja. Naloga volilcev pa je, da vsestransko podpirajo svoje zastopnike z naročili in nasveti, da tako ostane trajni stik med narodom in njega zastopniki, ki mora dobrodejno vplivati na delovanje poslancev za koristi ljudstva. Zastopniki ljudstva naj ne bodo vzvišeni nad njim, ampak naj mu bodo prijatelji in svetovalci; naj stopijo, kadarkoli se jim nudi prilika, med svoje ljudstvo in naj mu povedo, katera obljuba prestolnega govora se je že izpolnila — in katera njihova zahteva je obveljala.

Iz političnega sveta.

Državni zbor.

Volitev predsedstva nove državne zbornice se je vršila v seji minolega torka, dne 25. t. m. Izvoljen je bil krščanski socijalec dr. Weisskirchner s 351 glasovi; socijalni demokrat Pernerstorfer je dobil 101, dr. Šusteršič 1 glas; dr. Weisskirchner je, nastopivši mesto, v svojem nagovoru zatrjeval, da bo vedno pravičen na vse strani. — Dr. Weisskirchnerja je volil krščansko-socijalni klub, nemško-narodna zveza, Čehi, Poljsko kolo ter klerikalci drugih narodnosti. — Nato sta se volila dva podpredsednika. Za prvega je bil izvoljen s 329 glasovi Čeh dr. Začek. Pred volitvo drugega podpredsednika so Malorusi odločno se izrekli proti izvolitvi Poljaka dr. Starzinskega, ki je zagrizen sovražnik Malorusov in proti kateremu izvolitvi je vložil mnogo protestov. Vendar je bil izvoljen z 270 glasovi. Ko se je zaznala njegova izvolitev, so Malorusi in socijalni demokratje vpili: „Proč ž njim! Njegove roke so omadeževane s krvjo!“ itd. — Nato je poslanec dr. Funke predlagal, naj bi se ustanovili še dve novi podpredsedniški mesti. Zbornica danes o tem razpravlja. — V isti seji se je vložilo več predlogov in interpelacij, med drugimi ena o naravnost nečutenem postopanju graškega nadsodišča pri imenovanjih, katero postopanje mora v sodnem osovju vzbujati čut, da se dela krivično in s protakcijo. Zahteva se službena pragmatika. Socijalni demokratje so vložili več interpelacij glede nečutenih sleparstev pri volitvah v Galiciji. — Wolf je vložil predlog glede odprave § 14. in glede upeljave dveletne vojaške službe. — Češki socij.

dem. Nemec je stavil na predsedstvo vprašanje, kaj misli ukreniti, da se bodo vzeli v stenografični zapisnik tudi nenemški govori. Predsednik odvrne, da ima o tem sklepati zbornica.

Tri nova podpredsedniška mesta?

V parlamentarnih krogih se govori o možnosti, da se ustvarijo še tri nova predsedniška mesta, izmed katerih bi dobila eno mesto nemško narodna zveza, eno socijalni demokrati in eno Jugoslavozi.

Zveza južnih Slovanov in Hrvatje.

Predsednik kluba hrvatskih poslancev v Budimpešti dr. Bogdan Medaković je poslal predsedniku jugoslovanskega kluba dr. Ivčeviću brzojavko: Odposlanec hrvatskega sabora v ogrskem parlamentu se zahvaljuje za bratski pozdrav in izraze simpatij in se vesele, da je v dunajskem parlamentu ustvarjen jugoslovanski klub, ki je najkrepkejšje jamstvo za boljšo bodočnost našega naroda.

Zvezo južnih Slovanov

pozdravljajo vsi dobromisleči dalmatinski hrvaški in srbski listi. Seveda se nadklerikalni „Dan“ ne more sprijazniti s položajem, kakoršen je nastal vsled pametnega postopanja Dalmatincev in Istranov.

Pravno zavarovanje Hrvatov in Srbov v državnem zboru.

Hrvaški poslanci iz Dalmacije so podali v drž. zboru sledeče pravno zavarovanje: „Podpisani hrvaški poslanci smatrajo za svojo dolžnost, dasi Dalmacija de facto (dejstveno) pripada v državnem zboru zastopanim deželam, izjaviti, da vendar de jure (po pravu) tvori del kronovine Hrvaške. Pravo temelji na cetinjski pogodbi iz leta 1527. in na programatični sankciji iz leta 1712. ter dobi nadaljno utemeljevanje v ponovnih izjavah in sklepih zakonodajnih činitelev kraljevin Dalmacije in Hrvaške. To pravo se je povdarjalo nadalje v številnih adresah hrvaškega sabora na svojega kralja in v najvišjih reskriptih, kakor tudi v oktoberskem diplomu iz leta 1860. in v februarškem patentu iz leta 1861., kjer se glasi dotični odstavek: Vendar ne more za sedaj že deželni red za našo kraljevino Dalmacijo stopiti popolnoma v veljavo, ker še nismo končno razsodili o državnopravnem stališču naše kraljevine Dalmacije napram našim kraljevinam Hrvaške in Slavonije. Končno je to pravo dobilo nekako sankcijo tudi v § 65 in 66 med Ogrsko in Hrvaško leta 1868. sklenjene nagodbe, ki jo je smatrati za nedotakljiv del javnega prava avstro-ogrske monarhije. Omenjena paragrafa namreč določata, da pripada Dalmacija Hrvaški in Slavoniji. Podpisani izjavljajo s tem, da se bodo lojalno udeleževali ustavnega dela te zbornice, neda bi s tem prejudicirali pravnemu stališču kraljevine Dalmacije.“ — Srbska

poslanca iz Dalmacije sta podala sledeče pravno zavarovanje: „Podpisana zastopnika srbskega naroda v Dalmaciji izjavljata, stoječ neomajno na svojem čisto narodnem stališču, da se pridružujeta zahtevi glede združenja Dalmacije s Hrvaško, ker vidita v takem združenju korak za narodno združitev svoje narodnosti.“

Trgovinska pogajanja s Srbijo.

Dne 24. t. m. sta prišla na Dunaj bivši srbski minister Popović in sekcijski načelnik Kukić ter sta oddala v ministerstvu zunanjih del pooblastilo, da začneta z avstrijsko vlado pogajanja za trgovinsko pogodbo. Pogajanja so se takoj popoldne pričela.

Fran Roblek, državni poslanec.

Vinko Jezovnik, državni poslanec.

Črna gora in Srbija.

Črnogorska vlada zahteva od srbske vlade, naj zahteva iz kraljevine celo vrsto dijakov in uradnikov, ki so črnogorski podaniki. Črnogorsko ministrstvo je prišlo namreč do prepričanja, da je izvir vse nezadovoljnosti v Črni gori črnogorska „Omladina“ v Beogradu.

LISTEK.

† Božidar Flegerič.

(* 30. januarja 1841 — † 9. junija 1907.)

Dne 9. junija t. l. ob 10. uri zvečer je umrl Ahasver Slovenskih gor, pesnik in pisatelj — Božidar Flegerič.

Bil je velenadarjen mož. Njegovo ime si čital v prejšnjih desetletjih čestokrat po slovenskih časnikih in leposlovnih listih. Tudi zadnja leta si ga še večkrat srečal. Rodil se je v priprosti kmetski hiši v Vodrancih, župnija Sv. Bolfenk pri Središču, dne 30. januarja leta 1841. Prvo obrazbo si je pridobil v domači bolfenski ljudski šoli, gimnazijo je obiskoval v Varaždinu in v Mariboru, vseučiliške študije pa je dovršil v Gradcu.

Po končanih študijah je bil imenovan profesorjem v Oseku. Pozneje je prišel v domovino in je živel tukaj mnogo let ne baš v najboljših razmerah, mnogokrat telesno in duševno zapuščen. Udal se je po nesrečnih slučajih od časa do časa pijači, vendar je še do svoje smrti marljivo študiral in pisateljaval.

Mož je imel čudovit spomin. Znal je sedem jezikov. Slovstveno zgodovino posameznih velikih narodov je imel do zadnjega časa popolnoma v spominu. Citirati ti je znal tudi iz grških in rimskih klasikov, kar si hotel.

Pred tremi tedni je začel bolehati. Vsled starosti so ga jele zapuščati življenske sile. Umrl je mirno in udano.

Njegov pogreb je bil časten. Udeležilo se ga je mnogo občinstva iz domače župnije z učitelji in vso šolsko mladino. Središčani so v velikem številu spremljali blagega pokojnika iz njegove rojstne hiše do zadnjega domovja. Med njimi je bila deputacija občinskega odbora trga Središča z gosp. županom, nadalje deputacija veteranskega in gasilnega društva.

Tudi iz sosednih župnij je bilo mnogo zalujočih.

Ob odprtem grobu se je domači župnik gosp. J. Zadravec v ginljivih besedah poslovil od rajnega, g. učitelj Cajnkar pa je kot osebni prijatelj pokojnega v svojem govoru posebno povdarjal njegovo pesniško delovanje in njegovo neizmerno ljubezen do domovine. Saj je še v zadnjih letih večkrat dejal:

Pomagaj rad bi Slavi,
koristil očetnjavi,
a temu v srcu nade ni,
ker že mi pešajo moči.

In kakor je bil slavni Gregorčič s svojim srcem vedno doma v svojih kobariških planinah, tako je tudi naš vrli Božidar visel z vsako nitko svojega življenja na prekrasnih vinorodnih Slovenskih goricah. V pesmi „Moja prošnja“ (Zora l. 1881) izraža željo:

Ko bom svetu rekel srečno
ter zapustil ga na večno,
najte groba mi kopati,
trupla k drugim truplom djati;
k trsu mene pokopljite,
z menoj trsu pognojite,
ki rodi za domovino — — —

Zdaj se mu je ta želja deloma izpolnila, kajti truplo mu počiva na pokopališču, katero obdajajo kroginkrog naši lepi zeleni vinogradi.

Počivaj v miru, blagi Božidar! V srcu našega naroda ti je ohranjen trajen spomin.

*Glovanec, bodi korenjati,
Nistej, nikoli plati,
Glovanec, bodi dvostjernat,
Osvabim tujec, strah!
Boj. Flegerič.*

Iz rusinskega kluba.

sta izstopila poslanca Markov in Hlibovicki. Svoj korak utemeljmeta s tem, češ da se v rusinskem klubu dela le nemška politika.

Pri nadomestnih volitvah na Dunaju, ki so se vršile dne 28. t. m., sta izvhlena oba krščansko-socialna kandidata, bivši železniški minister Wittek z 1211 in Pabst s 3900 glasovi. Wittekova protikandidata finančni komisar dr. Waber (naprednjak) in nemški nacijsonec Kornke sta dobila 742 in 42 glasov. Pabstova protikandidata socialni demokrat Tobola in nemški naprednjak Frassl pa 1657 in 1814 glasov.

Madžari in Hrvati.

Boj za jezikovno enakopravnost na hrvaških železnicah je o ogrskem državnem zboru vedno hujši. Madžari hočejo na vsak način z nasilstvom uveljaviti postavbo v madžarskem kot uradnem jeziku. Hrvati pa so se odločno uprli in sedaj že dober teden dni vodijo obstrukcijo v zbornici. Madžari bi radi uporabili proti Hrvatoma nasilna sredstva, pa si ne upajo prav, ker vidijo, da je pravica na strani Hrvatov. — Hrvaški ban bi rad dosegel sporazumljenje med obema narodoma, pa ker Madžari ne odjenjajo od nasilnosti, Hrvati pa od pravice ne smejo in ne morejo, baje namerava odstopiti. Govori se tudi, da bi madžarska vlada razpustila hrvaški sabor, nastavila mesto bana komisarja, razpisala nove volitve. Toda to je jako kočljivo: prvič ostanejo namreč hrvaški odposlanci v ogrski zbornici tako dolgo, dokler ni voljen novi sabor, drugič je pa gotovo, da bi pri volitvah zopet sijajno zmagala hrvaška ljudska volja, tako da Madžarom s tem ni nič pomagano. Madžari bodo končno morali dati hrvaškemu narodu njegove zakonite pravice.

Hrvaški ban grof Pejačević

je vsled nesporazuma med Madžari in hrvaškimi poslanci odstopil. Na njegovo mesto je imenovan baron Rakodeczay. Baje se hoče nastaviti popolnoma madžarsko vlado!

Nemčija proti Poljakom.

Nemška vlada je izdelala predlogo za zatiranje poljskega življa. Predlaga se obenem, naj se prizna državi pravica za nasilno razlastitev, ker le na ta način upa dobiti takozvana naselbinska komisija dovolj sveta za naseljevanje Nemcev med Poljaki. Nemška veleposestva se ne smejo razkosavati, da ne izgube Nemci večine v raznih zakonodajnih zastopih.

Rusko.

Strahovlada, kakoršna je bila za časa Pleweja, je zopet na dnevnem redu. Duma je razpuščena — vlada ni nikomur odgovorna, car pa odobruje nasilstvo in kruto krivičnost vlade. Svobodomiselnost časopisje se zatira. Nazadnjaški časopisi z zadovoljstvom pišejo, da se je Rusija vrnila k absolutizmu. Ministrski predsednik Stolypin živi na nekem otoku sredi Volge in je na vse strani zastražen od vojaštva. „Revolucionarji“, in to najnedolžnejši ljudje, trumoma romajo v ječe. Takšna je svoboda v Rusiji pod carjem miru!

Vinogradniško gibanje na južnem Francoskem

je stalo nekaj časa v znamenju punta. Nešteto žrtev je zahteval ta upravičeni boj vinogradnikov za gospodarsko blagostanje, boj za rešitev pred gospodarskim propadom. Sporočali smo, kako mogočno se je razvilo to gibanje; 200.000, 400.000, celo 600.000 vinogradnikov iz celega južnega dela Francoske se je udeležilo zborovanj, ki so se uprizorila v posameznih krajih. To so naravnost velikanske množice — in lahko si je misliti, da se kaj takšnega zgodi le, kjer je sila res že velika. Toda vlada ni hotela upoštevati te soglasne nevolje, tega obupnega krika naroda in zato je po nekaterih krajih prišlo do izgrediv. Župani in občinski svetniki so v nešteti občinah odstopili, vlada je dala zapreti nekatere voditelje gibanja. Kakor nekaj prerok stoji v sredi med temi bojjevniki Marcelin Albert, vodja vinogradnikov v tem velikem gibanju; s svojo naravnost nepresežno zgovornostjo je izzval to mogočno gibanje, in vlada ga smatra za prvega krivca izgrediv. Toda dasi je sam šel v Pariz k ministrskemu predsedniku in se je hotel izročiti oblastvom, vendar ga vlada ni upala zapreti, ker dobro ve, da se dvigne celo južno Francosko, kakor hitro položi roko na tega moža. In Marcelin Albert je odpotoval nazaj na jug, da pomiri svoje tovariše in obrne njihov boj na pota postavnosti. Eno je gotovo: vlada ne bo smela iti preko tega tako hipnega mogočnega izbruha ljudske volje na dnevni red.

Dopisi.

Sv. Peter v Savinski dolini. Vsaka huda bolezen se težko ozdravi. Naš gospod župnik se je tako hudo prehladil, da še vedno o volitvah kašlja raz prižnice in se trudi, da bi vtepel ljudem v glavo, da so se pogubili in zapisali hudiču, ker so po svoji vesti in razumu, kar je edino prav, volili, in ne po njegovi volji.

Sedaj se je spravil tudi na izobraževalno društvo. Pravi, da se ga mora na vsak način raznesti. Seveda, sam se čuti preslabega za razdiranje najkoristnejših naprav, zato ima posebne „agente“, ki podpirajo njegovo rabeljsko delo. Seveda ženske . . .

Sv. maše se še vedno darujejo brez orgljanja. Gospod župnik misli, da slišimo travo rasti! Nov organist bi stal gotovo trikrat toliko, če ne več in kdo ga bode plačeval, menda Vi? Če Vam v cerkvi ni predolgočasno brez orgljanja, nam gotovo ni. Pridemo k službi božji zaradi Vsemočnega, da ga molimo, da žrtvujemo oni čas njemu, ker čez teden pri najboljši volji ne moremo vselej. Vaš namen v cerkvi pa tudi zunaj nje je hujskanje, razdiranje vaškega miru.

Pravite, da prihajajo nekateri le s tem namenom v cerkev, da vas nato „olepšajo“ v časopisih. Pometajte sami pred svojim pragom in ne bodo vam pometali drugi!

Dobro, še predobro razumemo mi kmetje razloček med pravo vero in med željo po posvetnem gospodstvu, za katerim sedaj zastonj pretakate solze!

Prav ste imeli, da ste svojo „nežno“ kuharico pošteno ošteli, ker je na svojo roko namignila botri, naj nese otroka k Robleku krstiti; drugače bi morali mi misliti, da imate za cerkvena poslovanja njo za tajnika. To je bilo prvokrat pametno!

Mladenke in mladeniči, Vi, ki žrtvujete svoje mlade moči najlepši nalogi življenja, izobrazbi rojakov, ne omagajte v težkem delu, posebno sedaj, ko Vam mečejo polena pod noge, vztrajajte in pomnite, da ima vsako dobro delo smrtne sovražnike, pomislite, da so križali za dobra dela celo našega Izveličarja in to ravno taki ljudje, ki hočejo sedaj vas križati zaradi dobrot, ki jih delite ljudstvu. Krepko na noge, za pošteno delo brez strahu v boj, vsa Savinska dolina gleda na Vas, le z vestnim delom boste dosegli cilj in dosegli ga bode, ker z vami so vsi poštenomisleči kot en mož!

Kmetje.

Sv. Juri ob j. ž. Večina klerikalnih agentov izza volitev se je že poskrilo v varna zatišja. Spoznali so jasno svoj obupen položaj, v katerega so sramotno priveslali. Pač pa se še milo roti in trka na svoja nazadnjaška prsa Fran Zdolšek, kamnar v Podgorju. Mož hoče biti prerok.

Temu možaku še nikdar ne more iz glave grozni poraz Povalejev. Kamor pride, povsod se navdušuje in trka na svoje trde klerikalne kosti za razne doktore. Pa čudo, dr. Povaleja se že sam sramuje in si je izbral kot predmet češčenja dr. Korošca in Benkoviča. Tako sta mu prirastla k srcu, da menda sanja vsako noč o njihovih čevljih. Francek, jes, pa, jes, pa, jes . . .

To je tisti Francek, ki je ob volitvah imel toliko brezpotrebnih skrbi z glasovnicami; imel jih je cele ducate pod svojim svetim nadzorstvom, seveda ker je bila vera v nevarnosti.

To je tisti Zdolšek, ki je na dan volitve na župnikovo povelje bolnike prevažal na volišče. To je tisti Francek, ki je na dan volitve pomagal v klerikalni gostilni Povaleja na tronu nositi po sobah, ta je tudi isti, ki je isti dan, in na istem mestu, na mimoidoče volilce poslanca Robleka zabavljaj in vpil. Ta je tudi isti, ki je na binkoštni pondeljek v A. Kinclovi gostilni fantom, ki so slovesno slavili zmago Roblekovo, javno „prepovedal“, da ne smejo več klicati „Živijo Roblek“. Ta Francek se tudi kaj rad ponuja za poroka. Francek, Francek, jaz, pa jaz . . .

Mi pa pravimo: Kdor ima maslo na glavi (kakor ga ima „jaz pa jaz“!), naj ne hodi na solnce. Prosim, gospod urednik, če bo potreba še kaj pošegetati, se še priporočam za mal kotichek.

Braslovce. Po naključju sem dobil v roka „Slov. Gosp.“ z dne 13. junija t. l. V tem lažnjivem listu se je dopisnik spravil na Braslovčane, očitajoč jim surovo agitiranje za časa državnoborskih volitev. Nam naprednim Braslovčanom niti na misel ne pride, da bi se komu očiščevali, koga smo volili. Volitev je splošna, enaka, torej vsakemu prosta in svobodna. Kdo bo svojega bližnjega radi drugačnega političnega prepričanja sovražil? Kar se pa tiče agitacije, pa

le roke na srce. Vam samim bi se lašje ježili, če bi vam našli podla sredstva, katerih ste se posluževali. Pripeljali ste celo slepca na volišče in tudi bebec iz Dobrovlj vam je prav prišel.

Knjižnica Št. Jurij ob j. ž. Naše podjetje prav uspešno napreduje. Po požrtvovalnosti domačih rodoljubov se število dobrih knjig, zabavne in poučne vsebine vedno bolj množi. Zastopana so vsa dela slovenske književnosti, ki so kjerkoli izšla.

Posebno omeniti moramo veliko število krasno vezanih „Slovanov“ in „Zvonov“, „Dom in Sveta“ katere smo zadnji čas pridobili. Razun tega imamo Knezovo knjižnico v mnogih izvodih, Slovansko, Svetovno knjižnico skoro popolno, kakor tudi „Slovensko in Hrvatsko Matico“ ter razne gospodarske knjige, ki so do zdaj izišle.

Izmed strokovnih knjig je „Knjižnica“ naročena na „Kmetovalca“, „Zadrugo“ in „Gospod. Glasnik“.

Posebno se moramo zahvaliti našemu slavnemu rojaku dr. Benjaminu Ipavici v Gradcu, ki je našo „Knjižnico“ pred kratkim obogatel z raznimi lepimi deli v vrednosti do 80 K.

Bodi mu na tem mestu izrečena za velikodušni dar najiskreneja zahvala. Zahvaliti se nam je pa tudi vrlim narodnim šentjurčanom posebno zavednim tržanom, ki s svojimi rednimi mesečnimi prispevki vzdržujejo prepotrebno naše podjetje ter je zagotavljamo, da bo odboru vedno največja skrb sposredovati vsem najbolje slovensko in slovansko čtivo.

Okoličane pa tem potem še enkrat pozivljemo, naj se pridno oglašajo za čtivo pri predsedniku g. Kvedru, ki gotovo rad ustreže vsakomur po najboljši volji.

Glasom sklepa zadnjega občnega zbora dobivajo okoličani knjige in gospodarske liste popolnoma zastonj (brezplačno), ni treba da kdo postane ud ali plačnje udnino ali kake prispevke. Samo podpisati se je treba vsakomur, da knjigo, oziroma gospodarski list ob svojem času vrne.

Torej šentjurčani poslušajte se posebno ob zimskem času ugodne prilike čitati najboljše knjige, kar so jih Slovenci do zdaj izdali.

Odbor.

Šmarje pri Jelšah. Dne 12. junija 1907 vršilo se je za šmarski okraj licenciranje in premiranje bikov muredolskega plemena.

Prignalo se je skupaj 40 bikov, od katerih se je na novo licenciralo 25, sposobnost za oplembo pa odrekla 5 bikom.

Obdarovanih je bilo 14 bikov; najlepši je bil oni Martina Čokša, v Koretnem; komisija mu je priznala prvo (državno) darilo v znesku 70 K. — Deželna darila po 40, 30 in 20 K so dobili: dr. Karlovšek, veleposestnik na Slomu, Lorgar Franc iz Dvora in Zakošek Peter v Drobinskem.

Okrajna darila priznala so se pa sledečim bikorejcem po 20 K: Francu Berglez v Bobovcu, Francu Artnak na Slivnici in „Živinorejski zadrugi“ v Šmarju; po 15 K: Janezu Andrenšek v Dolu, Francu Romih na Sladki gori, Jerneju Drofenik na Belem, Francu Dobnik v Dolgi gori, Francu Gradišnik na Pečici, Matevžu Ferme v Zibiki in po 10 K: Francu Matjaš v Senovici.

Darila se razdele o priliki ogledovanja govedi dne 6. septembra t. l. Pripomniti se mora, da je bil prigan izvanredno lep materijal, kar je okrožnega načelnika namestnik gospod Blaž Mlakar moral sam priznati, ter izjavil, da šmarski okraj glede bikoreje nadkriljuje druge okraje.

Sv. Križ tik Slatine. Velecenjeni gospod urednik! Prosim Vas, da prepustite v svojem cenjenem listu slovenski ženi malo prostora. Ker se me javno napada, upam, da mi ne odrečete pravice, da se smem javno braniti.

Eden naših „zmagoslavni Korošcev“ piše v „Slovenskem Gospodarju“: „Ko so pa zmagoslavni Korošci streljali, se je kandidatovka same jeze jokala; ona je smela v volilni boj poseči, drugim ženskam pa se je to v „Domovini“ v greh štelo.“ „Zmagoslavni Korošci“ so vodili agitacijo v znamenju laži, torej brez laži tudi zmage ne morejo slaviti! V volilni boj bi že radi tega ne bila posegla, ker imam svojega moža stokrat rajši doma nego pa na Dunaju, čeravno so naši „zmagoslavni Korošci“ agitirali pri neukem ljudstvu s satansko lažjo, da se hoče od mene ločiti, in pravno je delala neka moja „prijateljica“ za dr. Korošca reklamo s trditvijo, da „kdor ne bo Korošca volil, ne ljubi svoje žene.“ Želim njej in vsem njenim somišljenicam, da jih njihovi možje tako iskreno ljubijo, kakor mene moj! V volilni boj poseči pa sploh nisem mogla, ker sem bila ž

od pusta bolna in komaj na binkoštno nedeljo zopet pri maši. Trditev, da sem se same jeze jokala, je pa res vredna svojega lažnjivega očeta! Ženske imamo sicer na koncu nosa jok, a tako daleč bi se ne mogla izpozabiti nikdar, da bi točila solze na čast izvolitvi dr. Korošca in pa radi tega, da mi ostane moj mož doma. Streljanje „zmagoslavni Korošcev“ sem spremljala ves čas s smehom, in perica, ki mi je celi tisti dan likala perilo, lahko dokaže, da se je tisti „zmagoslavni Korošec“, ki je poročal v „Gospodarju“ o mojem joku, po svoji staroslavni navadi zopet debelo zlagal. Ako pa izjemoma ni namenoma lagal, me je gotovo zamenjal s tisto mojo „prijateljico“ in Koroščevo častilko, ki je v nedeljo pred volitvami iz strahu za Koroščevo zmago celo mašo pretakala bridke solze.

Za prijazni sprejem svoje obrane Vas naprej iskreno zahvaljujem.

Na Knežcu pri Sv. Križu tik Slatine, dne 15. junija 1907.

udana
Ema Žurman.

Sv. Jakob v Slov. Gor. Minolo jesen je onesrečil našo župnijo neki gospod, ki mu pravijo tukaj splošno Jakec; to človeče se spodtika že delj časa nad vsako rečjo v občini, ki ga nič ne briga. V zadnjem „Slov. Gosp.“ se zaletava v obče spoštovanega g. Matija Peklarja, kateremu je le hvale dolžen, na grd način. Ali bo to Jakcu oziroma Slov. Gosp. kaj koristilo, bomo šele videli. Merodajni krogi pa se opozarjajo, da Jakca kmalu spravijo od nas, drugače se mu bo slična godila, kakor nekje drugod. Ti pa, srčkani Jakec, pusti Toneka, Tinča in Matijeve pri miru, sicer boš še v poznih časih pomnil, kje je Sv. Jakob. Torej brzday se ter delaj raje pokoro za svoje pregrehe!

Sv. Lovrenc na Dr. p. „Slovenski Gospodar“ napada v zadnjem času vse, kar se ni pokorilo komandi dr. Korošca in šlo v boj za kandidate, katere je postavila njegova „Kmečka zveza“. Tako napada v svoji 31. številki tudi mene in me dolži, da sem jaz dopisnik članka v 23. številki „Štajerca“. Seveda imena ne pove dopisnik, ker se ne upa, a iz cele vsebine je vendar razvidno, da misli mene in nikogar drugega. Tam me imenuje dopisuna „Štajerčevega“, a jaz javljam tem potom, da nisem dopisnik dotičnega članka, ker za „Štajerca“ nisem in ne bom nikdar zastavil peresa. S tem svojim člankom mi hoče vzeti ugled pri ljudstvu in pokazati: „Glejte, ta je pristaš narodne stranke, pa piše v „Štajerca“. Torej vidite, da je „Narodna“ in „Štajercijanska“ stranka vse eno. To dvojje hoče doseči s svojim člankom in nič drugega. Dopisnika pač jezi izid zadnjih državnozbornih volitev in zdaj ne ve, kako bi si ohladil jezo. Pravi, da sem doživel dosti sramote na Gori. Vem, kam pes taco moli. Gotovo misli na besede našega župnika, katere je izustil na Zadravčevem shodu na Gori. Hoteč me osramotiti pred zbranimi volilci, je rekel: „Tisti z belim klobukom še nima volilne pravice, zato ven!“

Najbrž je mislil, da me bo s temi besedami spravil iz lokala, kjer se je vršil shod. Pričakoval je gromoviti „ven z njim!“ in najbrž tudi uporabljanje telesnih moči, a motil se je. Ozrlo se je takrat sicer vse na tistega z belim klobukom, a ko so videli, da sem dotičnik jaz, so bila grla vsem zavezana, nastala je za trenotek tišina in jaz sem ostal. Mislim, da to ni zame sramota, če še nimam volilne pravice in tudi klobuk nosi vsak kakoršnega hoče. Ta v delavnik, nedeljo, poleti in pozimi samo enega črnega, drugi menjava zdaj belega, sivega itd., kakor se mu pač zljubi. Sploh pa ne vem, zakaj me dopisnik napada. Jaz vendar nikomur nič ne storim in tudi političnega prepričanja ne vlijujem nikomur. Ali se niso na shodu na Gori, dopisnik, tvoji vrstniki in tovariši s svojimi dejanji bolj osramotili, kot jaz? Sedaj živimo v času, ko je politično prepričanje vsakemu svobodno in tudi nam učiteljem, kajti časi, ko so bili učitelji župnikovi hlapci, so minuli. Kar pa enkrat mine, se ne vrne nikdar več, če še človek tako želi povratka.

Da, da dopisnik „Slov. Gospodarja“, vse bo minulo in tudi črni klobuki bodo pri prihodnjih državnozbornih volitvah prav redki, kajti na njih mesto bodo stopili beli.

Na delo torej in pa na svidenje takrat!
Petrovič Šimon, učitelj.

Sv. Lovrenc D. p., dne 18. junija 1907.

Štajerske novice.

Spoštovani zaupniki! Obenem z listom Vam vpošljemo legitimacije za zaupna shoda, katere naznanjamo na prvi strani današnjega lista. Opozarjamo Vas, da vstopnice blagohotno nemudoma razdelite po svoji najboljši vesti in poštenem narodnem prepričanju med najrazumnejše može svojih okrožij!

Kmečka zveza — in dr. Ploj. Ker je dr. Ploj zavzel edino pravo stališče, katero je za pametnega človeka posebno politika mogoča glede vstopa v parlamentarni klub, ker se torej ni podvrgel dr. Korošču in njegovi nasilni politiki, je „kmečka zveza“ minolo nedeljo v Mariboru mu „izrekla nezaupanje“ ter ga „pozvala“, da odloži mandat. To je seveda samoobsebi neumno, posebno če pomislimo, da so to „kmečko zvezo“ v Mariboru tvorili duhovniki in morda par kmetov, ki ne znajo sami misliti in si dajo svoje misli nakomandirati. Kaj pa ima kak dr. Hohnec, ki piše protislovenski nemško-krščansko-socialni list v Mariboru, ali kaj ima kak dr. Somrek ali pa dr. Verstovšek opraviti s Plojevimi mandatom? Kmečke zveze — t. j. par duhovnikov v Mariboru — Plojev mandat nič ne briga, o njem imajo odločevati volilci. Kmečke zveze v ptujsko-ormoškem okraju pa sploh ni, njena organizacija tamkaj ne eksistira. Dr. Ploj lahko torej mirno preko teh neumnosti mariborskih par zagrizenih duhovnikov gre na dnevni red.

Duhovniški špektakelj zoper dr. Ploja. Pred vsem se mora slovenski svet vprašati, kaj je pravzaprav dr. Ploj storil, da so duhovniki začeli zoper njega vojsko. Nič drugega mu ne očitajo nego to, da se v državnem zboru na Dunaju ni popolnoma podvrgel dr. Korošču, človeku vseskozi prismojenih možganov. Na ti podlagi nam je pa izreči mnenje o celi komediji, ktero zdaj „Slov. Gospodar“ počenja proti Ploju. Nabirati ukazuje podpise vernih pa nevednih ovčic, s katerimi podpisi hoče dr. Korošec izkazati, da je ljudstvo za človeka s prismojenimi možgani dr. Korošca in proti stokrat sposobnejšemu dr. Ploju. Kakšen bode uspeh? Morebiti stori to kozlarijo, da podpišejo nezaupnico proti Ploju, kakih 1000 ljudi, kar je že dobro računano. Ti ljudje pa ne bodo podpisali iz prostega nagiba, kajti nikdo ne bode iz prostega nagiba iz samega sebe norca bril. Podpisali bodo puhloglavci in odvisni ljudje, neodvisni kmetje in narodno misleči ljudje tega ne bodo storili. In kaj pomeni potem teh recimo en tisoč (to bode mnogo) s težavno nabranih podpisov! Ljudje božji! Ali ne veste, da imata ptujski in ormoški okraj šestnajst tisoč volilcev, izmed katerih bode najmanj petnajst tisoč toliko pametnih, da ne bodo pomagali pri bedastem špektaklju zoper svojega poslanca? Kaj bode potem „Slov. Gospodar“ dosegel? Vse se mu bode smejalo, da se je tako osmešil. Zato je nam čisto prav, da dr. Korošec klerikalnim petelinom na tak način sam jamo koplje. Korošec še nima dovolj tega, da je pred petimi leti v ormoškem okraju pri volitvah v deželni zbor neusmiljeno ob tla lopnil in sramotno propadel, ampak hoče, da se njegov „Gospodar“ v okraju še bolj onemogoči. Somišljeniki narodne stranke! Bodite brez strahu zaradi te nove vojske. Ta Koroščeva neumnost je voda na naš mlin. Zdaj bodo se šele ljudem oči odprle in vprašali se bodo: Kako je pa pravzaprav to, da je bil pred mesecem dni vsakdo v dno pekla proklet, če ne bi Ploja volil, danes pa ravno narobe? Nas v srce veseli, da so se pristaši narodne stranke v ptujskem in ormoškem okraju izkazali zadnje dni kot tako trezne politike. Kdo je bil ob volitvah od „Gospodarja“ grje obrekovan nego Središčani z narodnim kandidatom Zadravcem vred in učiteljstvo obeh okrajev? In kdo je bil med prvimi, ki je zdaj brez ozira na prizadete krivice, javno in odločno odobril korak dr. Ploja? Učiteljstvo ptujkega okraja je prvo brzojavno čestitalo dr. Ploju, da se je zavzel za naroden klub vseh jugoslovanskih poslancev proti volji nadutega in prismojenega dr. Korošca. Vrli Središčani so pa z Zadravcem vred soglasno in odkrito pozdravili trezno premišljen korak dr. Ploja. To je resnost! To je možat čin resnično narodno mislečih mož! S tem je pa tudi stvar odločena, dr. Korošec s svojo kmečko zvezo pa krvavo osmešen. In kje je pravzaprav to Koroščeva kmečka zveza v ptujskem in ormoškem okraju? Te kmetje v ptujskem in ormoškem okraju ne poznajo — razun na papirju „Slov. Gospodarja“!

Dr. Korošec izstopil iz narodnega sveta. Ne-spametno bi bilo pričakati se z dr. Koroščem o vzrokih, zakaj je izstopil iz narodnega sveta. Vsa slovenska javnost je prepričana, da je dr. Korošec kakor v vseh svojih početjih neodkritosrčen tudi pri navajanju vzrokov, zakaj izstopi. Pravi, da zato, ker njegova stranka ni bila obveščena, da se namerava sklepati o postopanju poslancev v državnem zboru. Ta trditev je pa popolnoma iz trte zvita. Dr. Korošec že pri dveh sejah narodnega sveta ni „mogel“ biti osebno navzoč, ampak je poslal namestnika, prvič dr. Vrstovška, drugič urednika Leskovarja. Ko je dr. Korošca namestoval dr. Vrstovšek, se je naročilo dr. Kukovcu, da prihodnji seji stavi predloge o narodno-političnih zahtevah, katere naj poslanci v državnem zboru zastopajo. Kmečka zveza je torej vedela, da bode dr. Kukovec o tem poročal in je nerazumljivo, kako se more dr. Korošec izgovarjati, da tega ni vedel. Če mu namestnik dr. Vrstovšek ni poročal, naj njega na odgovor kliče in ne narodni svet. Dr. Korošec je pa, ne oziraje se na to, tudi iz drugega vira vedel, da se bode razpravljalo o narodnopolitičnih vprašanjih, ki se tičejo poslancev. V povabilu k seji se je izrecno poudarjalo, da se seja skliče z ozirom na to, ker je državni zbor že sklican in jasno je moralo biti vsakomur, da bodo se torej posvetovanja tikala tudi poslancev in skupne narodne zadeve, skupnega kluba. Mar to ni res, g. dr. Korošec? Tudi ni res, da je bilo le drugim strankam naprej naznanjeno, o čem se bode razpravljalo, le dr. Korošču ne, ker pred sejo dr. Kukovec nobenemu članu narodnega sveta ni z besedico omenil, kaj namerava predlagati. Mogoče, da so člani slogaške struje nameravali samostojno tak predlog staviti, pa kaknega dogovora ni bilo. In ali je vprašanje skupnega kluba tako zamotano, da so bili zastopniki kmečke zveze vsled tega predloga presenečeni? Ali se ni o tem pisalo prej že cele tedne? Ali ni dr. Korošec, kakor sam priznava, ob isti uri, ko je imel narodni svet sejo, v seji kmečke zveze izposloval sklep, da skupnega kluba ne sme biti? Ha? In v narodnem svetu sta ob isti uri zastopniku km. zv., ki sta za stališče dr. Korošca vedela, v nasprotnem smislu glasovala! To je ravno ona ista neodkritosrčnost, katere se je klerikalcem že dne 7. svečana v istem Narodnem domu dokazala. Takrat nas je mariborsko politično društvo povabilo na posvetovanje in sklepanje zaradi osrednjega volilnega odbora, in dr. Korošec s svojimi je bil navzoč in je pustil, da se je o skupnem volilnem odboru naprej razpravljalo in glasovalo. Ob istem času pa je bil v „Slov. Gospodarju“ že tiskan sklep, katerega je v ti zadevi storil dr. Korošec za svojo kmečko zvezo, da namreč noče skupnega postopanja pri volitvah. Osramočeni so takrat klerikalci nose povsili in svojo dokazano neodkritosrčnost molče pripoznali, le glede narodnega sveta so se še hlinili. V resnici je pa dr. Korošec v svojem srcu že takrat imel sklep biti v narodnem svetu le za čas pred volitvami, potem pa poiskati vzrok, da izstopi. O tem je prepričana vsa slovenska javnost. To je pravi vzrok, vse drugo so prazne besede.

Preganjanje slovenskih davčnih uradnikov — pred državno zbornico. Neštetočrat je narodna slovenska javnost ožigosala nečuvno postopanje finančnega ravnateljstva v Gradcu pri nastavljanju uradnikov na Slovenskem Štajerskem. Kazalo se je na to, kako to ravnateljstvo dosledno zasleduje ponemčevalne težnje, s kako nesramno hladnokrvnostjo nastavlja nemške slovenščine nezmožne uradnike pri davkarijah na slovenski zemlji in kako slovenski uradniki drug za drugim romajo v — nemške kraje. Govorilo se je o tem, kakim nasilnostim in krivicam so izpostavljeni naši slovenski davčni uradniki — in kako prosto se sme gibati vsak Nemec (glej Duller v Ijutomeru!). Slovenska javnost je že neštetočrat pozivala vlado k pravičnosti, a vlada in v njenem okrilju in zaščiti finančno ravnateljstvo v Gradcu sta bili gluhi in slepi. Ker so se v novjšem času zgodili zopet novi slučaji vladne nasilnosti, je vložil poslanec Roblek v seji državnega zbora minoli terek obširno, na vse strani dobro utemeljeno interpelacijo, katero prinesemo v prihodnji številki. Od danes naprej bomo pa tem večjo pozornost posvečali vsakemu koraku finančne direkcije. Struna bo počila...

Za slovenske srednje šole in za slovensko vseučilišče so vložili pismene prošnje na poslan-

sko zbornico: 1. županstvo občine Kokarje, 2. županstvo Rečica, 3. krajni šolski svet na Gorici ter 4. na Rečici, 5. šolsko vodstvo v Gorici in 6. na Rečici. Razun tega ste obe imenovani županstvi in krajni šolski svet na Gorici zaprosili brzojavno na naučno ministrstvo za to kulturno zadevo.

Pravica na vseučilišču v Gradcu. Slovensko vseučiliško dijaštvo v Gradcu v zvezi s Hrvati, Srbi, Čehi in Poljaki je hotelo prirediti v veliki dvorani graškega vseučilišča velik manifestacijski shod za slovensko vseučilišče v Ljubljani, za drugo češko v Brnu in za rusinsko v Ljvovu. Senat, ki nemškimi buršem za vsako največjo politično hujskarijo dovoli dvorano, jo je Slovincem odrekel, češ, da je zahteva po češkem vseučilišču v Brnu preveč — politična. Res krasen zgled nemške nestrpnosti in krivičnosti, pod katero ima trpeti naše dijaštvo po tujih mestih!

Slovensko dijaštvo za slovensko vseučilišče. Minoli ponedeljek dne 24. t. m. se je zbralo v nemškem Gradcu v Trgovskem domu lepo število slovanskega dijaštva, da častno in dostojno manifestira ob otvoritvi ljudskega parlamenta za staro zahtevo Slovincem: slovensko vseučilišče in slovenske srednje šole, da pa obenem odločno protestira proti drzno-krivičnemu postopanju vseučiliškega senata v Gradcu, ki ni dovolil dvorane na vseučilišču za to zborovanje. V izvrstnem govoru je razpravljal o vprašanju slovenskega vseučilišča g. jurist Stibler, o postopanju senata g. Černič, o slovanskih srednjih šolah g. Kelemina. Na predlog g. Puntarja so se sprejele tozadevne rezolucije. Slovensko dijaštvo vstraja v prvih vrstah v boju za slov. kulturne zavode!

Kako se bojijo za nas — in za sebe. Tagespošta kar trepeče strahu. V duhu že vidi stati slovensko vseučilišče in vidi, kako veliko število dijaštva ga obiskuje. Boji se, da bode se vzgojilo preveč proletarijata vede, ki ne bo dobil službe. Ej, ej, v kakih skrbah so za nas. Naši slovenski fantje, pa bi ne dobili služb. Na Štajerskem, Koroškem, Primorskem in Kranjskem — na tisoče mest je, ki so zasedena od ljudi, kateri ne spadajo med nas. Vsa ta mesta morajo po času zasedati našinci. Ne torej za nas se bojijo gospodje pri Tagespošti in drugod, ampak to jim ne gre v glavo, da bodo morali počasi vsi nemški uradniki iz naših krajev v nemške dežele! To jih boli!

Zveza južnih Slovanov — proti Proftu. Odposlanstvo Zveze južnih Slovanov (predsednik dr. Ivčević, podpredsednik Dr. Ploj in ljubljanski poslanec župan Hribar) je bilo minoli četrtek pri naučnem ministru in je ostro protestiralo proti imenovanju Profta ravnateljem I. državne gimnazije v Ljubljani.

Klemens Proft — in predsednik „Slovenske Matice“. Upamo, da je že odstopil od tega častnega mesta mož, ki je oskrnil svojo slovensko čast, ko je glasoval v deželni šolski svet na komando Schwarza in Kalteneggerja za — Profta. Mož, ki je svoj čas pisal krasne besede o Jurčiču, bi se moral danes pogrezniti v črni grob sramote pred tem Jurčičem, ki je nekoč zaklical Slovincem: „Trd bodi, neizprosni, mož jeklen!“ Človek, ki se je tako težko pregrešil nad svojim narodom, ne sme niti trenutek več stati na čelu tako vzvišenega kulturnega slovenskega zavoda. Tam treba značaje!

Kdo je razbil enotni jugoslovanski klub? „Mir“, glasilo koroških Slovincem, list, ki gotovo ni „liberalen“, ampak skozinsko klerikalno porbarvan (seveda ne v smislu dr. Šusteršičeve in dr. Korošičeve politike!), piše: „Največje zasluge za razbitje Jugoslovancem v dva kluba imata dr. Krek in dr. Korošec.“

Zveza južnih Slovanov — in koroški slovenski poslanec Grafenauer. Sporočili smo zadnjič, da sta se ustanovila dva kluba jugoslovanskih poslancev. V enem („zveza južnih Slovanov“) so vsi dalmatinski poslanci (9 Hrvatov in 2 Srba), 2 istrska Hrvata, dalje osem Slovincem. V drugem („Slovenski klub“) je 16 slovenskih klerikalcev. Popraviti moramo naše tozadevno poročilo v toliko, da „zveza južnih Slovanov“ šteje danes 20 članov; ker Grafenauer še ni pristopil k nobenemu klubu. Grafenauer je bil eden izmed onih slovenskih poslancev, ki se je vrlo trudil za skupni jugoslovanski klub. Ker se mu to ni posrečilo, ni začasno pristopil k nobenemu klubu; za dne 19. t. m. pa je dal sklicati vodstvo slov. političnega društva za Koroško k seji, kateri je sam prisostvoval. In v tej seji se je sklenilo, izreči Grafenauerju za njegov trud iskreno zahvalo; obžalovalo se je, da se ni mogla

doseči skupnost; naročilo se je Grafenauerju, naj se še enkrat potruži doseči sporazumljenje ter naj za enkrat ne pristopi nobenemu imenovanih klubov, vzdržuje naj do obeh lojalne prijateljske odnose. — Slišimo, da se res še vrše pogajanja v tej smeri, da bi se združili vsi Jugoslovani.

Iz šole. Nadučitelji so postali na ljudski šoli v Skomarjih (konjiški okraj) Jožef Troha, dozda učitelj v Sv. Benediktu v Slov. Gor.; na ljudski šoli v Selah (slovenjegraški okraj) Ignac Kaffou, dozda učitelj v Hrastniku; premeščen je nadučitelj nemške šole v Vojniku Friderik Lang v Kainach, nadučitelj Jožef Sernetz iz Laškega na nemško šolo v Vojnik.

Ciril-Metodov kres zažge letos zopet „Celjsko pevsko društvo“ v četrtek dne 4. julija zvečer na Lipovškovem hribu Zagradom. Svirala bo narodna godba. Priredil se bo tudi nmetni ogenj. Streljalo se bo. Po kresu koncert narodne godbe v „Skalni kleti“. Vstopnina 40 vin.

Lep izgled narodne zavednosti nam dajejo kokarski občani s tem, da vračajo delavski zavarovalnici zoper nezgode v Gradcu nemške tiskovine in odloke. Nobeden Slovenec ni dolžan sprejeti uradnih pisem z nemškim naslovom; kajti vsi uradi so nam dolžni dopošiljati ne samo slovenske tiskovine in dopise, temveč tudi zunaj na pismih naslove v slovenskem jeziku. Pri državnih uradih se je v tem oziru obrnilo na bolje, le delavska zavarovalnica zoper nezgode nam še nagaja.

C. kr. politična ekspozitura v Mozirju spi in dremlje v vseh onih zadevah, ki se tičejo gmotnih koristi prebivalstva. Mnogo pritožb leži pri nji nerešenih, pritožniki čakajo in čakajo, a ne pričakajo ne komisije, ne rešitve. Zato je pač lahko umevno, da raste ogorčenje zoper vojo teh uradov ter ne bode drugega izhoda nego pritožba na višje oblasti. Vlada vendar ni postavila ekspoziture za omaro v Mozirje, kjer bi se naj pritožbe nerešene shranjevale, temveč zato, da bi se zadeve gornjegrajskega okraja lažje in hitreje urejevale.

Iz politične službe. Dosedanji vodja ekspoziture v Mozirju Supanchich, proti kateremu so se neprenehoma čule pritožbe zaradi „prenaglega“ uradovanja, pojde v pokoj in kot začasni vodja ekspoziture pojde v Mozirje g. dr. Emil Lubec, okr. komisar v Celju.

Imenovanja pri južni železnici. Načelnikom za Rače-Fran je imenovan Alojzij Randl iz Franzensfeste, sedanji načelnik Ivan Končan je premeščen v Litijo. Načelnik Anton Kozlevčar pride iz Litije na Rakek. Načelnik Josip Jirčič pride v Trbovlje in načelnik iz Trbovelj Emerik Malovrh je imenovan načelnikom skladišča v Ljubljani.

Na c. kr. samostojnih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih v Celju se vpisujejo učenci za prihodnje šolsko leto v I. razred 6. julija ob 10. uri in 16. septembra od 8.—10. ure. Sprejemni izpiti se začnejo 6. julija ob 11. uri in 16. septembra ob 10. uri. Učenci, kateri hočejo biti sprejeti v I. razred, morajo biti spremljani od svojih staršev ali njih namestnikov in s seboj prinesiti krstni list in pa šolska naznanila.

„Občni zbor Zadružne Zveze v Celju.“ V članku pod tem naslovom v zadnji številki „Narodnega Lista“ sta se nam vrinili dve neljubi pomoti. Poročali smo, da je imela „Zadružna Zveza“ v preteklem letu 5 milijonov kron prometa. Imela ga je v resnici blizu 15 milijonov kron. Dalje smo rekli, da je izdala „Z. Z.“ svojega glasila „Zadruga“ prve dve številki v 5000 izvodih. Izdala ga je vsako številko v 10.000 izvodih.

Kako pospešujejo promet tujcev v Celju! „Domovina“ poroča sledeči slučaj, ki prav jasno govori o res krasnih prometnih razmerah v Celju. Pride iz Tirolskega gospa nekega trgovca, namenjena v Dobrno v kopališče. Vstavi se v boljšem hotelu v Celju. Natakari jo nadleguje z raznimi „prošnjami“. Ona ga zavrne, plača in gre v kavarino Merkur. Natakari pride za njo in jo zopet nadleguje s „prošnjami“. Ona ga zopet zavrne, plača in gre prenočevati k Rebeuschegu. Zjutraj zgodaj pride „oko postave“ ter zahteva, naj gre dama z njim. Ker ona noče, rabi „oko postave“ silo. Ona noče. V vozu se da prepeljati na magistrat, tam se izkaže. Gospodje na magistratu seveda vsi osupnjeni, pa se priklanjajo in opravičujejo. — Natakari iz imenitnega hotela je namreč iz jeze zjutraj poslal na magistrat poročilo, da pri Rebeuschegu ložira neka prostitutka. Nemški natakari — ter slavna celjska policija — pod nadzorstvom slavnega magistrata — res vzorni

pospeševalci tujkega prometa! — Dotična dama se je seveda s prvim vlakom odpeljala — ne v Dobrno, ampak nazaj na Tirolsko.

Kako rešuje celjski magistrat prošnje Slovincem! G. Stermecki, trgovec v hiši posojilnice, je vložil pred 6 tedni prošnjo za dovoljenje naprave portala pri svoji trgovini. Ker se mora trgovec ozirati pri takih napravah na promet kupčije, kateri je v tem slučaju sedaj najbolj ugoden, je bil osebno večkrat in še celo zadnji dan pred sejo slavnega mestnega zastopa na magistratu ter je prosil, naj bi se zadeva v seji prihodnjega dne sigurno rešila. — In kako je rešil hitri celjski magistrat to nujno prošnjo? Ker ni nobenih uzrokov proti ugodni rešitvi, se je prošnja čisto po domače prezrla in ni prišla v sejo. Ker bode prihodnja seja šele drugi mesec, in mizar rabi za delo portala tudi mnogo časa, mora se cela stavba za eno leto preložiti. In to samo zaradi zagrizeno-neumnega postopanja celjskega magistrata. Tako se godi v naši ljubi Avstriji davkoplačevalcem, kateri pridejo v roke celjskemu magistratu, da bodo morali odslej menda prošnjo za vsako malenkost že za eno leto naprej vložiti! Ali poznate pregovor: Struna, preveč napeta, počí...?!

O svoji rodbini noče več vedeti zdravnik Premschak v Celju. Mož se menda sramuje, da je iz lepe slovenske Škofje vasi doma. Čujemo, da se da prepisati na bolj „tajč“ ime.

Razstava risarskih izdelkov vseh učencev okoliške deške ljudske šole v Celju. Od petka, 28. t. m., nadalje do vštetega ponedeljka se nudi v Celju ugodna prilika, da si vsakdo lahko ogleda risarske izdelke naših okoliških dečkov, ki obiskujejo slovensko šolo v Celju. Človek se mora res čuditi, kako lepi uspehi se dosežejo z novo metodo risanja po naravi. Razstavljenih bo nad 1000 rizb najslabših in najboljših učencev 1. do 5. razreda. Vsak prijatelj mladine, ki se zanima za razstavo, naj ne zmede ugodne prilike. Sosebno pa vi starši, oglejte si o teh praznikih uspehe svojih otrok na slovenski šoli v 5. razredu.

Politična posojilnica. Iz zanesljivih virov vemo, da so priprave za ustanovitev nove posojilnice v Celju „v najboljšem toku“. Ustanoviti jo hoče duhovščina pod vodstvom vikarja Goriška. Bilo je v ta namen že več tajnih posvetovanj v Celju, katerih so se udeležili duhovniški zaupniki iz Griž, Št. Petra, Petrovč itd. Nek trgovski uslužbenec se gre v Ljubljano učiti v ljudsko posojilnico za bodočega ravnatelja. Za predsednika je določen nek celjski trgovec. Vzrok ustanovitve te posojilnice je jeza, da je Roblek pri volitvi zmagal. Namen ustanovitve je dati ljudem, ki so že tako preveč zadolženi, priliko, da se še bolj zadolžijo in bodo odvisni od duševnih voditeljev te politične posojilnice. Praktične potrebe za posojilnico ni, ker je v celjskem okraju dovolj posojilnic. Bodočnost posojilnice ni preveč rožnata, če se ozremo na nesrečno preteklost ustanovitelja te posojilnice vikarja Goriška. Naši bralci se še menda spominjajo v listu doslovno objavljenega poziva laške kmečke posojilnice, v katerem župnika Časl in Kolarič prosita mile darove v pokritje izgube 63.500 K. Toliko izgube je imenovana posojilnica imela glasom tega poziva s konsumnim društvom, ktero je vikar Gorišek v Laškem ustanovil, ki je pa propadlo. Laški posojilnici je torej vikar Gorišek že naklonil izgubo 63.500 K. Okoli 300 kmetov je bilo potem v zadevi konsuma toženih. Videli bomo, kako bode kaj pri novem poskusu!

Novemu okrajnemu glavarju v Celju v upoštevanje. Novi okrajni glavar Müller nastopi te dni v Celju svoje odgovornosti polno mesto. Opozorjamo ga, da je pri celjskem okrajnem glavarstvu najti marsikaj, s čemur Slovenci nikakor nismo zadovoljni in kar bode se moralo izpremeniti. Povdarjamo tudi, da čaka okrajnega glavarja, ko bi bil mož na svojem mestu, v celjskem političnem okraju ogromno dela, ki se mora v roke vzeti. Prebivalstvo ima ogromno teženj v gospodarstvenem in socialnem oziru, pa tudi težnje, ki so z narodnim vprašanjem v tesni zvezi. Če bi novi glavar hotel v katerikoli smeri ponemčevati, bodi mu naprej povedano, da bode pri tem v kamen vgriznil. Če bode pa glavar v danih razmerah takšen, kakšen mora biti okrajni glavar celjskega političnega okraja, tedaj nam pa bodi dobro došel. Mi smo pri njegovem nastopu prosti predsodkov, za v prihodnje — bomo pa videli!

Vlak je povozil kakor se nam poroča, včeraj dopoldne ob 9. uri železniškega čuvaja Pavčnika pri tremarskem železniškem mostu. Bil je na

progi, ko privozi tovorni vlak št. 812 iz Laškega; hoteč se temu umakniti, urno stopi na drugi tir. V tem trenutku pa privozi tovorni vlak št. 833 iz Celja, kateri ga povozi. Strašno ga je razmesarilo, desno nogo mu je skoro popolnoma odtrgalo kakor tudi levo roko; tudi na glavi je bil močno poškodovan. Pripeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer je pa že ob 11. uri dopoldne umrl. Zapustil je vdovo in več nepreskrbljenih otrok.

Obesil se je blizu mestnega vrta pri Celju 42letni hlapec Jožef Pot z Dobrne. Z gospodarjem je imel pravdo radi plače, pa jo je izgubil. Našli so ga v gostem grmovju. Visel je že precej časa.

Umrl je na Teharjih obče znani posestnik in mizar gospod Martin Stojan, roj. 13. oktobra 1832, po dolgi mučni bolezni v rojstni hiši št. 11 na Teharjih. Pogreb bo jutri ob 9. uri zjutraj iz hiše žalosti. Z ranjnim je izgubila vas Teharje zopet enega najstarejših rojenih Teharčanov, ki je ves čas svojega življenja bil neustrašen narodnjak. N. v m. p.!

Službene spremembe v c. k. finančni službi. Komisar finančne straže I. vrste g. Jožef Pristolič v Ptujju je imenovan nadkomisarjem II. vrste. Komisar I. vrste gosp. Fran Ferenčak v Šmarju je stopil v stalni pokoj. Komisar II. vrste g. Henrik Voršič v Celju je imenovan komisarjem I. vrste in prevzame 1. julija vodstvo kontrolnega okraja Šmarje. Nadrespicijent Jožef W o r s c i t s c h v Judenburgu je imenovan komisarjem II. vrste in bode prideljen celjskemu kontrolnemu vodstvu.

Slovensko gledališče v Trbovljah. Pod okriljem pazniškega in delavskega podpornega društva prirede člani slovenskega gledališča iz Ljubljane v Trbovljah dva gledališka večera, in sicer uprizore v soboto dne 29. junija veseloigro: „Na letovišču“, v nedeljo dne 30. t. m. pa burko „Martin Smola ali kinematograf“. Vse se vrši v veliki dvorani g. Forteja.

V Trbovljah se otvori tudi na pošti Trbovlje II. brzojavni urad.

Zabukovje pri Sevnici. Pred volitvami so agitatorji kmečke zveze kar v trumah letali skozi naše kraje, celo iz Maribora so bile različne prikazni videti. Zdaj pa, ko nam je dne 25. maja pobila toča, ni nobenega od nikoder videti, tudi ne našega „kmečkega“ poslanca Ivana. Naš vrli župan g. Božič je dal škodo uradno ceniti in je storil vse potrebne korake, da bodo prizadeti kolikortoliko oškodovani. Glede „zvezarjev“ pa velja, kar je rekel precej prileten mož: „Tem gospodom ni za nas, le naši glasovi jim dopadajo.“

V Zidanem mostu je umrl minolo nedeljo nadučitelj tamošnje slovenske šole Blaž Kropelj, star 63 let. Bil je nasprotnik Slovencev.

Iz Jurkloštra. Dne 24. 6. 1907. ob 4. uri zjutraj smo imeli v katastralni občini Paneče grozno točo z vetrom in hud nalive. Posebno prizadeti so oddelki Henina, Kremen in deloma Poljana, kjer so vsi pridelki popolnoma uničeni. Pogled na naša polja je prežalosten. Nesreča je tem bolj občutna, ker je bilo žito, kar ga je ostalo po hudi zimi, v resnici lepo. Naliv je odnesel posebno v Panečah od Gredolne proti Gračnici veliko zemlje. Pri vsem tem velja za ta slučaj narodni pregovor, ki pravi, da „ni nesreče brez sreče“. Toča je namreč k sreči zajela le ozek prostor.

Oblak se je utrgal dne 16. t. m. nad vasmi Ojstro, Studence in Šešce pri Trbovljah. Naliv je bil tako grozen in nagel, da so morali ljudje predirati strehe, ker jim je voda udrla v hiše.

Volitve v gornjegrajski okrajni zastop se vrše: 4. julija za veleposestvo (8), 6. julija za mesta in trge (11), 8. za kmečke občine (12). Voli se v pisarni okr. zastopa.

Gospodarski shodi narodne stranke. V nedeljo dne 30. junija ob 4. uri popoldne se vrši javni gospodarski shod v prostorih g. Deberšeka v Pasjem; pri lepem vremenu se vrši na prostem pod milim nebom. Govorilo se bo o gospodarskem položaju, o združništvu, o bratovski skladnici, o šolstvu, o političnem položaju Slovencev. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor narodne stranke za šoštanjski okraj.

Shod v Razborju je bil dobro obiskan. Zbralo se je do 80 mož. Zadovoljnost je bila splošna, navdušenje veliko. Govoril je o gozdarski postavi g. Volk, o kmetiskem položaju g. Koropec, o lovski postavi g. Volk, o s. l. šolanju vojaške dobe, o političnem položaju v državnem zboru in o narodni stranki g. Vošnjak. Razna vprašanja in nasveti so trajali blizu 1 uro. Zbo-

rovalci so govornikom živahno pritrjevali in se jim zahvalili; konečno je g. Volk opozoril zborovalce, naj si tudi dobro zapomnijo, o čem in kako se je na shodu govorilo; če bo zopet „Gospodar“ po svoji navadi zavijal, bodo lahko povedali, da se ni duhovščina napadala in da se ni nič brezverskega govorilo.

Gospodje, ne napenajte strun — ne politizujte v šoli! Na okoliški šoli v Slovenjem gradu je kaplan Erkar otrokom v šoli rekel, da letos ne dobijo otroci, ki gredo k prvemu svetemu obhajilu, nič podobic v spomin, kakor so jih do sedaj dobivali, in sicer zato ne, ker so stariši proti duhovnikom. — To se je tudi v resnici zgodilo; otroci niso podobic v spomin sv. obhajila sprejeli. — Celo otroci sedaj govorijo, da se jim ni dalo zato spominskih podobic, ker niso stariši hoteli Robiča voliti. — Ta Erkar je začel torej že v šoli politikovati!

Slovenjigradec. Vsi duhovniki in drugi klerikalci bojkotirajo gostilno v Narodnem domu. „Slov. Gospodar“ se je posebno spravil na osebo gostilničarja, v vsaki številki ga napada. — Vidi se, da je klerikalcem toliko za narodno stvar, da se izogibljejo slovenskega podjetja kot hudič križa in zahajajo le v nemčurske gostilne. In taki ljudje bi radi odločevali v politiki in o usodi Slovencev! Tudi načelnik okrajnega zastopa, kateri je izvoljen od Slovencev, se izogiblje narodnih podjetij in zabavlja na narodno stranko. Sedaj samo toliko. Prihodnjič bomo natančneje govorili.

Pogreša se gostac Lovrenc Verovnik, 67 let star iz Vuzenice. Bil je nazadnje v Marenbergu. Najbrž je skočil v Dravo, ker so ga videli okrog nje hoditi, predno je izginil.

Brata zabodel. Peter Šauperl, 24 letni tesar, je stanoval s svojo ženo Terezijo, s katero je bil eno leto oženjen, pri svojih starših Juriju in Tereziji Šauperl v Hrastju, občini Lembah pri Mariboru. Peter je bil jako ljubosumen na svojo ženo, radi česar je bil večkrat prepir. Tako ji med drugim tudi ni pustil, da bi hodila proti plačilu k sosedu na delo. Minolo soboto je oče Jurij kosil in spravljajl seno in sinaha Tereza mu je pomagala. Ko je prišel zvečer njen mož Peter z dela domov in je zvedel, da je zopet zunaj delala, je začel zopet kreg in prepir. Spravil se je na očeta. V tem so poklicali njegovega brata 23 letnega Gotfrida, ki je Petra radi njegovega grdega obnašanja prijel. Ko sta na to se nekoliko pomirila in šla iz hiše, je Gotfrid Petru še enkrat predbacival njegovo postopanje proti očetu. Peter pa je zavihtel nož in zabodel brata na levi strani med rebra. Gotfrid se je zgrudil in umrl drago jutro ob 3/4 4 uri. Peter je zavihtel nož tudi proti očetu, a ta se je ubranil udarca. Peter se je pozneje sam javil sodišču in so ga zaprli.

Med železniška vozova je prišel v Mariboru kaznjenelec Vinc Ozebek, ko so nakladali v skladiščih južnega kolodvora žito na vlak. Po nepredvidnosti je prišel med voza, ki sta ga zgrabila in mu zmečkala roke in prsa. Ozebek je bil že skoro dva meseca v zaporu in bi bil v par dneh šel domu, sedaj je pa moral v bolnišnico.

Nepredvidna mati. Delavka Dokl, stanujoča na Pobreški cesti v Mariboru, je šla zadnjo sredo v mesto in zaprla svojih dvoje otrok brez nadzorstva v stanovanje. Pred pečjo je stal slamnat jerbas, poln premoga in drv. Na nek način se je ta jerbas užgal, in oba otroka bi se skoro zadušila, da ju niso rešili sosede.

Sv. Duh pri Lučanah. Dne 14. t. m. je bila tukaj komisija za vodovod. Lepši razgled, kakor od Sv. Duha, se najde malokje. Zato prihaja tudi veliko izletnikov na ta krasni hrib. Vsak hribolazec je vesel, ako najde na hribu požirek dobre vode. To se je dosedaj pogrešalo. Peščica tuk. posestnikov je torej sklenila, napeljati vodovod. Ker bo pa ta mnogo stal, trkamo na srca prijateljem prirode, da nam priskočijo na pomoč. Dobrovoljni darovi naj se pošljejo g. Alojziju Majcenu, nadučitelju tukaj. Vsak, tudi najmanjši dar se bode v časopisih naznanil.

Pohotnež. Več tednov se je potikal po gozdih pri Windischpöllau na nemškem Štajerskem nek popolnoma nag človek. Bil je močen, mlad mož. Poslil je vsako žensko, in posebno šolske deklice, ki so prišle skozi gozd. Naposled se je posrečilo orožnikom ga prijeti. Mož je 29 letni postopač Stürzer.

Nesreča v fužinah. V Donavicu na Štajerskem se je v fužinah razletel velik kotel z vrelo rudo in goreča masa se je razlila na inženirja Rudolfa in delovodjo Gugla. Umrla sta v strašnih mukah.

Ljutomer. Odkuril jo je od nas nemški urar Brotschneider, na njegovo mesto pa se je naselil neki odpadnik iz Koroškega. Nekega lepega dne tudi tega ne bomo več videli. „Nemški“ značaj Ljutomera zna v prav čudno kratkem bitu pri vrugu. Slovenci, mi imamo svoje obrtnike!

Požar. V četrtek 20. t. m. je nastal ogenj v Preradu v Slovenskih goricah. Uničil je 13 poslopij, deloma hiš, deloma pa vinskih kleti. Pogorelo je vse do tal, ker zaradi pomanjkanja vode ni bilo misliti na gašenje. Škoda je velikanška, ker se je posmodil tudi velik del novih vinodov. Sumijo, da je zažgal otrok, ki si je že parkrat v bližini hiš zakuril. Starši, skrivajte vžigalice pred otroci!

Velikanski požar. Velika nesreča je zadela minoli četrtek prebivalce vasi Mihovci in Draženci pri Cirkovcih na dravskem poiju. 36 posestnikom je zgorelo 60 poslopij. Zažgali so otroci pri igri. En otrok je zgorel, tudi mnogo živine. Gasilo je 6 požarnih bramb.

„Nemška“ šola na Pragerskem postane v jesen dvorazredna. Otrok je bilo dozdej 50. V jesen jih hočejo še nekaj naloviti. Šteinklauber lahko deluje z denarjem, ki mu ga nanosijo Slovenci. Sramota jim, posebno tistim, ki celo cerkve židajo s Steinklauberjevo opeko. Pa tam delujejo seveda Melhijorji!

Ali je to res? „Domovina“ poroča, da je v Ormožu o priliki birme sodnik Presker pozdravil škofa pri sprejemu — nemški, dasi ni bilo navzočega niti enega Nemca. Nadjamo se, da gospod sodnik kmalu avansira! Že v naprej naše čestitke!

Cesarjeva darila. Iz lastnega premoženja je podaril cesar prostovoljnim požarnim brambam v Selnici ob Dravi 100 K, v Moškanjcih 150 K in v Sodincih 150 K.

V Mariboru se je ustrelil dne 23. t. m. gostilničar in mesar v Tegethofovi ulici V. Tschernoscheg. Samomor je storil — kakor se govori — v pijanosti vsled malenkostnega domačega prepira.

Stoletnica — dr. Josipa Muršca. Sto let je preteklo, odkar se je v Bišu v Slovenskih Goricah narodil Josip Muršec. — Na rojstno hišo se mu bo letos vzdala spominska plošča. — Dr. Josip Muršec je l. 1848. vodil graško „Slovenijo in z njo politično življenje štajerskih Slovencev. — Dr. Josip Muršec je prvi spisal slovensko slovnico v slovenskem jeziku in s tem omogočil reden pouk slovenskega jezika v šolah. — Dr. Josip Muršec je bil mil pobratim in ves čas vdan prijatelj pesniku Stanku Vrazu. — Pri Sv. Bolfanku v Slov. Goricah bode slavnost meseca avgusta; Ptnj, Sv. Lenart, Ljutomer itd. morajo sodelovati. — Ob spominu na častitega moža preteklosti smo si vsi edini!

V Ljutomeru je izvoljen zopet notar Turn županom; občinski svetovalci so pa Maks Hönigman, Alojz Krainz in Ernst Schwarz.

Gospodarsko predavanje. Potovalni učitelj g. M. Jelovšek predava v soboto dne 29. junija t. l. pri Malinedelji. Predavanje se vrši takoj po rani meši v šoli. K mnogoštevilni udeležbi vabi odbor bralnega društva.

Sramežljiva kuharica je Terezija Slana v orožniški kasarni pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Sodnijski eksekutor iz Gornje Radgone Alojz Reiter je prišel jo rubiti za 399 kron, katere je Slana dolžna trgovcu Korošcu. Ker sta ji Reiter in Korošec hotela preiskovati tudi žepe, se je branila in tudi grizla. Tožena radi nasilnosti se je zagovarjala, da sta jo hotela preiskovati tudi pod bluzo in pod obleko, kar je njen čut sramežljivosti globoko žalilo in je zaradi tega bila huda. Zaradi javne nasilnosti je bila oproščena, obsojena pa radi žalitve orožnika na 14 dni zapor.

Središče. Novo ustanovljena „Hranilnica in posojilnica v Središču, reg. zadruga z neomejenim poroštvom“ začne s 4. julijem t. l. uradovati v občinski hiši v Središču. Uradni dan je vsak četrtek v tedni; v slučaju pa, da je ta dan praznik, uraduje dan poprej.

Staracesta. Naše kmet. društvo je imelo dne 9. junija zborovanje, pri katerem je govoril nadučitelj g. Tomažič o pletju in škropljenju vinogradov ter zelenem cepljenju. Pri tej priliki je društvo sklenilo obrniti se do okrajnega zastopa in deželnega odbora, naj isti dele nagrade za pokončevanje škodljivcev, kajti pri nas preti posebno po gosenicah sadnemu drevju velika nevarnost. Ali ne bi bilo dobro, ko bi enake sklepe storile tudi občine in druga društva?

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Koroško.

Vzgleden nemški župan. „Mir“ poroča o županu Schuschnigu, p. d. Krasnik v Medgorjah, da mu je c. kr. sodnija v Celovcu izročila 15 letno deklico Marijo Letzl v varstvo, da bi skrbel za njen duševni in telesni blagor. Schuschnig pa je baje hotel deklico v svoji lastni hiši napeljevati na kriva pota. Tudi jo je hudo pretepal. Orožništvo že vrlo pozveduje. „Mir“ izrecno pravi o tem možu, da „posiljuje 15letne deklice“. Res vzoren nemškutarski župan!

Vogrče. V nedeljo, dne 16. t. m. je udarila strela v hišo p. d. pri Nabharju v Vogrčah. Živino, nekaj poljskega orodja in malo hišne oprave so rešili. drugo je ogenj v kratkem vse upepelil. Posestnik je bil le za malo vsoto 2800 K zavarovan. škoda pa se računa na 6000 K.

Tuce na Radišah. (Ogenj.) Dne 13. junija dopoldne je ogenj uničil na sredi naše vasi dvema gospodarjema vse poslopje. Goreti je začelo pri p. d. Radarju, in ker je pihal nekoliko zahodni veter in so hiše prav blizu skupaj, je ogenj pokončal tudi kmetu Ilmanu vse. V nevarnosti je bila cela vas, ker ste se vnemali že tudi dve drugi hiši, in le z največjim trudom smo zabranili, da se ogenj ni razširil dalje.

Kranjsko.

Sadna in vinska letina na Kranjskem. Dočim vinska trta letos dobro kaže, bo sadna letina letos zopet prav slaba. Drevje je sicer lepo cvetelo, a potem je cvetje kmalu vsled neugodnega vremena odpadlo; največ pa so pokvarili razni mrčesi, gosence in druga golazen. Le malokje je videti zdrava, polna drevesa. Ponokod je napravil mrčes tako škodo, da prosijo občani za odpis davka.

V Bohinjski Bistrici otvori v nedeljo dne 30. t. m. Hotelska družba „Triglav“ svoje prvo hotelsko podjetje. Veseli nas, da se je konečno našlo na Slovenskem nekaj mož, ki s svojo podjetnostjo skušajo omejiti prodiranje tujcev, ki so ravno s hotelskimi podjetji na naših tleh mnogokrat obogateli.

Za slovensko vseučilišče se vrši danes 27. t. m. v Ljubljani v Mestnem domu velik manifestacijski shod.

Imenovanje. Ravnatelj I. državne gimnazije v Ljubljani g. Andrej Senekovič je imenovan za vladnega svetnika.

Narodno-napredna stranka na Kranjskem si ustanovi v najkrajšem času svoje glasilo, ki bo izhajalo kot tednik.

Primorsko.

Pri občinskih volitvah v Pulju je zmagala v III. razredu italijanska klika s pomočjo socijalnih demokratov s 152 glasovi proti gospodarski stranki, za katero so glasovali Hrvatje in mornarica. Če pomislimo, da je bilo oddanih krog 5000 glasov, je jasno, da je to naravnost sramotna večina in še to si je pridobila laška brezstidna klika s sleparstvi in nasilstvi. Volitve morajo zaradi nešteti goljufij biti razveljavljene. — Tudi v II. in I. razredu je zmagala italijanska klika.

Vojaške šikane. Domobranski narednik v Kobaridu, Fran Peter, je bil dober in vesten vojak, le stotnik Darnhofer ga ni mogel trpeti. Vojaški zdravnik je dal Petru radi rane na roki spričevalo, da mora pet dni biti v miru. Vkljub temu je moral na vaje. Ko se je vrnil, se je, naveličan šikan, vstrelil. Stotnik je hotel, da se pokoplje narednika celo brez krste kot psa, pa so se uprli drugi častniki; pokopali so ga z vsemi vojaškimi častmi.

Društvene vesti.

Velika ljudska veselica v Celju se vrši dne 7. julija t. l. v vseh prostorih Narodnega doma. Sodeluje narodna godba. Zabava bo raznovrstna ter opozarjamo Slovence že danes na slavnost.

Laški trg. Izredni občni zbor Bralnega društva za Laški trg in okolico se vrši dne 8. julija t. l. ob 8. uri zvečer v pivnici s sledečim vsporedom: 1. Poročilo odbora. 2. Posvetovanje in sklepanje glede društvene sobe in inventarja. 3. Nadomestilna volitev. 4. Raznosterosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Godbeno društvo „Št. Pavelska godba“ priredi v soboto 29. junija t. l. ob 4. uri popoldne vrtni koncert pri g. Sadniku ob Savin. mostu. Med godbenimi točkami poje društveni moški zbor: Dr. A. Schwab: Vinska. Utehli cvet in Rožmarin; A. Hajdrih: Jadransko morje; Rihar: Savica; Dr. Jenko: Tiha luna. Vstopnina prosta. Ob neugodnem vremenu v nedeljo 30. junija.

Čebelarstva podružnica pri Sv. Jurju ob j. ž. priredi v nedeljo 30. junija ob 3. uri popoldne pri čebelnjaku gosp. Terbeča v Šibeniku poučno predavanje. Podučevat pride čebelarji strokovnjak Iv. Jurančič. Razpravljalo se bo o tudi praktično kazalo, kakšen uspeh se doseže pri premakljivem satovju. Kazalo se bo kako še lahko sam čebelar napravi roje, kadar hoče in se mu dozdeva najboljši čas za to. Čebelarji in prijatelji čebelic ste uljudno vabljeni!

Učiteljsko društvo za brežiški in sevniški okraj zboruje v nedeljo, dne 7. julija t. l. ob 11. uri dopoldne v Dobovi. Na vsopredju je med drugimi točkami tudi predavanje g. ravnatelja Lapajnetja „O slovenskem združništvu in sodelovanju učiteljstva pri istem. Radi kosila se je javiti vsaj do četrta prej pri tov. Gajšek. Obilne udeležbe pričakuje odbor.

Velika svečanost v Mariboru. Vdeležba te slavnosti dne 7. julija bo velika. Povsod je veliko zanimanje za ta veseli dan. Odbor se trudi, da bo nudil slavnemu občinstvu kar največ zabave. Kmetje, kmetice, fantje, dekle, gospodje, gospe le pridite trumoma v Maribor; nikdar še niste videli pristnega medveda od severnega tečaja ali zakletega princa iz devete dézele. V Črnem grabnu bo veselo, da bodo vsi ukali. Pri sv. Arehu se bomo razveseljevali z Rušani in mozatimi Pohorci. Nikomur ne bo žal, če pride samo mošnje naj ne pozabi doma.

Brzjav: Slavnemu občinstvu javljamo, da se vdeležimo dne 7. julija slavnosti v Mariboru, kjer obhajamo po stari slovenski navadi svatbo. Povabljeni so na gostovanje vsi Slovenci. Na svidenje! Kmečki svati iz Miškeše.

Velika svečanost v Mariboru. Kegljavce iz Maribora in okolice opozarjamo na Kegljanje na dobitke. Kegljalo se bo vsak dan od 1. do 7. julija na večer od 7. ure naprej. Dobitki so štirje; pridite od blizu in daleč in poskusajte svojo srečo. ki ste dobri in spretni kegljanci; zlasti zunanji strokovnjaki se naj oglase, da prekosijo Mariborčane.

Velika svečanost, katero priredi Mariborska družba dne 7. julija v Mariboru v Narodnem domu, se bliža. Opozarjamo še enkrat slavno občinstvo Spodnjega Štajerja da se vdeležijo v mnogobrojem številu tega veselega sestanka. Priprave so velike; upamo tudi pridobiti mnogo čistega prebitka za prepotrebno društvo sv. Cirila in Metoda. Na odru nastopi v daljši igri ves otroški vrtec (40 otrok) sv. Cirila in Metoda, da se pokaže ljudstvu javno, kak namen ima družba sv. Cirila in Metoda.

Slovensko akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju ima IV. redni občni zbor in četrtletniški večer dne 28. rožnika ob pol 8. uri v restavraciji Schwarz (Mattaloni) Landesgerichtsstrasse. Slovanski gostje dobrodošli!

Družba sv. Cirila in Metoda izda gostilniške listke. Prazna stran se porabi za račun, na drugi strani pa bodo nameščeni inserati. Ker se gostilniških listkov na tisoče razkropi med ljudi, ponuja se na ta način p. n. trgovcem in obrtnikom najlepša prilika, da potem inseratov obvestijo občinstvo o svojih podjetjih. Kdor bi hotel inserirati, naj se blagovoli čimprej javiti družbini pisarni.

Družbi sv. Cirila in Metoda zagotovili so, kakor smo uže poročali, naši rojaki v Brooklynu po društvu sv. Petra letnih 50 K. Za temi pa noče zaostati brooklynska „Sova“. Šaljivi kljub Slovencev. Poslala je naši družbi dar 40 K. Hvala iskrena zavednim našim rodoljubom, živečim v daljni tujini, pa tako požrtvovalno čutečim z drago jim domovino.

Izjava.

Obžalujem odkritosrečno svoje nedostojne klice na volilnem shodu na Gorici 5. maja 1907, s katerim sem žalil tri priučujoče gg. učitelje. Istotako obžalujem odkritosrečno svoje nespodobne besede, s katerimi sem bil nepremišljeno in neutemeljeno žalil našega domačega g. nadučitelja dne 14. maja 1907 po volitvi v državni zbor. Spoznavam, da sem mu prizadjal krivico ter izražam njemu in drugim gg. učiteljem svoje spoštovanje. V dokaz tega svojega odkritosrečnega obžalovanja darujem „Javni šolski knjižici na Gorici“ 10 kron.

NA GORICI, dne 21. junija 1907.

Jurij Čeplak, mežnar.

Delavci se sprejmejo vsak čas

za visoko plačo v premogovniku v Škalah, železniška postaja Velenje na progi Celje-Spodnji Dravograd. — Stanovanje na razpolago. 94 10—3

Surovo maslo za čaj — suhe gobe kupuje v vsaki količini

A. Schanil, Dunaj VIII., Skodagasse 15. 88 10-4

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel od slavne DELNIŠKE PIVOVARNE

„gostilno Pivnica & II“

v LAŠKEM TRGU, kjer točim vsaki dan sveže pivo, najboljše domače in tuje vino, ter raznovrstno žganje. Na razpolago so vedno gorka in mrzla jedila. Cene zmerne. Za zabavo električen glasovir in bilard. Točna in solidna postrežba. Priporočam se Vam p. n. tržanom, kakor okoličanom, posebno da Vam Trbovljanom, ki hodite po opravkih v Laško, da me počastite z Vašim cenjenim obiskom, ter uvažujete geslo: Svoji k svojim!

FRANC DROLČ, gostilničar.

Pristno le z imenom „Schicht“

Schichtovo milo

Pristno le z imenom „Schicht“

Prihrani denar čas in delo. ne škoduje perilu Prihrani trud in delo, koristi tedaj tudi zdravju

Pri perilu malo časa
Jaz porabim le,
Milo Schichtovo z Jelenom
Madeže odpravi vse.

Odda se v najem kovačnica

s stanovanjem pri
Fr. Vedeniku
v Št. Pavlu pri Preboldu.

91 3-3

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pisмени, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke
kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane z eno ali dvema kolonama, v papir. platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učiteljsko, župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Časna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnatere vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah

Štampilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami od najpreprostejše do najfinejše.

Albumi za slike, dopisnice in poezije. (2) 16

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznana dobro blago.

Solidna in točna postrežba.

Mladenič,

ki je absolviral 6 gimnazijskih razredov, išče primerne službe. — Naslov pove uredništvo.

100 2-2

Sprejme se takoj v trgovino z mešanim blagom

prodajalka

ali mlad pomočnik. Vstop takoj. Naslov: 103 3-2

Ivan Zupanc, Šoštanj.

Tržka občina Žalec

sprejme s 1. julijem 1907

redarja

ki naj bi bil tudi občinski in posojilniški sluga.

Plača 800 kron, prosto stanovanje in službena obleka.

Županstvo.

95 3-3

Perilni kambrik batisti in cefiri

v velikanski izbiri po čudovito nizkih cenah pri

R. STERMECKI & CELJE

Vzorec na vse strani zastoni.

EDIKT.

Išče se **Marija Šest**, omožena N., neznanega bivališča na Štajerskem, za katero se tusodno hrani hranilna knjižica z vlogo **478 K 85 v** kot dedščina po njeni materi **Mariji Žagar** rojeni Šest, kurjačevi ženi iz Ljubljane, Reber št. 7. C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek I. dne 24. junija 1907.

Poziv.

Gospod Albert Stiger, župan in deželni poslanec v Slov. Bistrici, mi je izročil pred leti med drugimi troje hranilnih knjižic: Schega Ana z vlogo 23 gld 78 kr, Kostevc Peter z vlogo 40 gld in Kaukler Marija z vlogo 23 gld 47 kr z naročilom, da poizvem za lastnike teh knjižic oziroma za njihove dediče in njim izročim knjižice.

Moja dosedajna poizvedavanja so ostala brezuspešna.

Pozivljam vsled tega uljudno prebivalce slov. bistriškega okraja, kjer so najbrže lastniki teh knjižic svojčas prebivali, da mi naznani bivališče Schega Ane, Kostevc Petra in Kaukler Marije oziroma njihovih dedičev.

104 3-2

V Kozjem, dne 15. junija 1907.

Dr. Jos. Barle, c. kr. notar.

Vinogradniki pozor!

Najboljše in najcenejše sredstvo zoper plesnivec (Oidium) na trti je škropljenje s „**Paurovim patent. perilnim lugom**“. — Izkušalo se je skozi mnoga leta po vzornih vinogradih, pokazali so se povsod izvrstni uspehi. Ravnotako je tudi za primešanje k modri galici proti peronosperi neobhodno potreben „**Paurov pat. perilni lug**“. — Dobiva se (poleg pravičnega navodila) po vseh večjih špicerijskih trgovinah ali pa pri izdelovalatelju (na debelo) **KONRAD PAUER, Polzela (Štajersko)**.

93 3-3

NAJNOVEJŠA IZNAJDBA!

Velik požar

zamore se lahko in :
naglo pogasiti le s

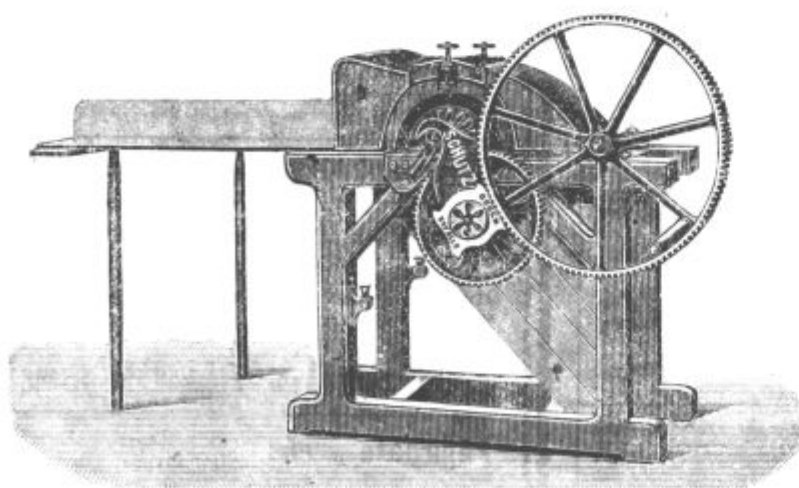
Smekalovimi brizgalnicami

z 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežjem nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno!

R. A. Smekal, Zagreb

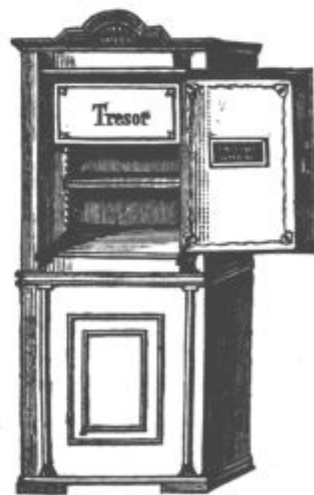
skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev ter motor-mlinov.

Odplačevanje na obroke 129 odlikovanj!

čistilnice in razno drugo orodje priporoča
trgovina z železnino „MERRUR“, P. Majdič Celje.

Bogata zaloga traverz, cementa, vodovodnih cevi in naprav, cevi iz kamenščine, vozni in komatnih nepremočljivih plah.

Najboljše, zoper ogenj
kakor tudi vlom varne

blagajne

po najnižjih tovarniških
cenah.